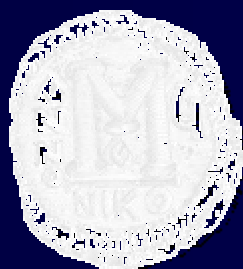

**Narodna banka na
Republika Makedonija**

**Mesečna
informacija**

8 / 2004

oktombri 2004

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonodavnata regulativa vo avgust 2004 godina	2
I. Ekonomski dvi`ewa vo Republ ika Makedonija	3
II. Monetarni dvi`ewa vo Republ ika Makedonija	5
III. Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republ ika Makedonija	8
Pri log br.1	11
Pri log br.2	22

Poznajni ekonomski nastani i promeni vo zakonodavnata regulativa vo avgust 2004 godina

- ❖ Na 30 juli 2004 godina, Republika Makedonija go dobi prviot meunaroden krediten rejting izraboten od svetski renomirana kompanija za utvrduvawe i monitoring na krediten rejting "Standards & Poors". Pri toa, Republika Makedonija e oceneta so BB+/B, so pozitivni idni oekuvawa.
- ❖ Na 09 avgust 2004 godina, Regulatornata komisija za energetika donese Odluka za opredeluvawe na najvisoki ceni na oddelni nafteni derivati utvrdeni soglasno Metodologijata (Slu`ben vesnik br.53/2004 godina). Spored odlukata, maloproda`nite ceni na naftenite derivati vo prosek se zgolemeni za 5,77%. Pri~ina za zgolemuweto na cenite na naftenite derivati e porastot na cenata na surovata nafta na svetskiot pazar, koja ja nadmina granicata od 44 dolari za barel, {to za sega pretstavuva najvisoko nivo analizirano od 1983 godina.
- ❖ Na 16 juli, NBRM donese odluka za zgolemuwawe na kamatnata stapka na blagajni~kite zapisi za 0,5 procentni poeni. Taka, vo soglasnost so promenata, kamatnata stapka na blagajni~kite zapisi so rok na dostasuvawe od 7 dena i 28 dena iznesuva 5,5% i 8,5%, soodvetno.
- ❖ Na 23 avgust 2004 godina, Regulatornata komisija za energetika donese Odluka za opredeluvawe na najvisoki ceni na oddelni nafteni derivati utvrdeni soglasno Metodologijata (Slu`ben vesnik br.53/2004 godina), soglasno koja maloproda`nite ceni na naftenite derivati se namalija.
- ❖ Ministertvo to za transport i vrski i vel{kata firma "Glendor este it s limited" na 25 avgust go potpi{aa dogovorot za dolgo traen zakup na grade`no zemji {te i objekti vo slobodnata ekonomska zona "Bunarxik".

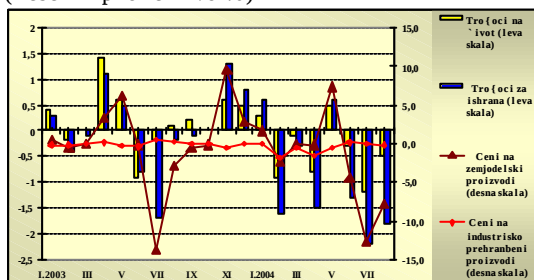
I. Ekonomski dvi`ewa vo Republika Makedonija

Vo avgust 2004 godina beše registrirana mesečna deflacija od 0,5%. Pritoa, deflatornite dvi`ewa glavno proizleguvaat od poniskite trošoci za ishrana (za 1,8%), determinirani od sezonskoto namaluvawe na cenite na zemjodelskite proizvodi (za 7,8%) i na cenite na industrisko-prehranbenite proizvodi (za 0,2%). Od druga strana, vo avgust trošocite za soobrajajni sredstva i usluzi ostvarija mesečen porast (2,4%), glavno zaradi povisokite ceni na naftenite derivati i povisokite ceni na soobrajajnite usluzi.

Deflatornite mesečni dvi`ewa se karakteristični za pogolem del od 2004 godina i pred sî se determinirani od niskite trošocite za ishrana, koi glavno go reflektiraat sezonskiot efekt od namaluvaweto na cenite na zemjodelskite proizvodi, kako i vlijanieto od niskite ceni na industrisko-prehranbenite proizvodi (zaradi poniskoto carinsko optovaruvawe, soglasno Spogodbata so STO i Spogodbata za stabilizacija i asocijacija so EU).

Grafikon 1

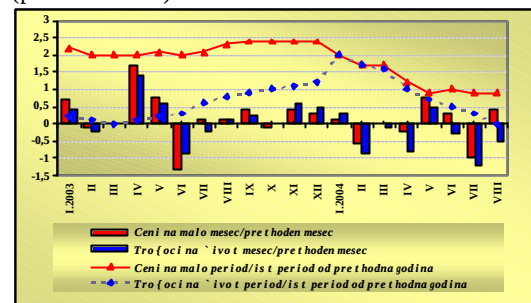
Mesečna dinamika na trošocite na `ivot i na oddelni kategorii na trošocite na `ivot i na cenite na malo (mesečni promeni vo %)

Na godi{na osnova, trošocite na `ivot zabele`aa pad od 1,7%, dodeka na kumulativna osnova (januari-avgust 2004 godina / januari-avgust 2003 godina) tie se nepromeneti.

Grafikon 2

Trošoci na `ivot i ceni na malo (promena vo %)

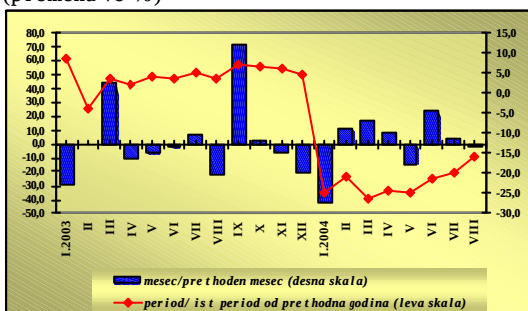
Vo avgust 2004 godina, dvi`eweto na trošocite na `ivot ne korespondira{e so dvi`eweto na ceni te na malo. Taka, cenite na malo zabele`aa mesečen porast od 0,4%, glavno determiniran od povisokite ceni na neprehranbenite-industriski proizvodi za 1,5%, koi bea pod vlijanie na porastot na cenite na naftenite derivati (za 6,9%) i na cenite na te`nite goriva i gasot (za 9,5%). Na godi{na i na kumulativna osnova, cenite na malo bea povisoki za 0,7% i 0,9%, soodvetno, {to vo celost se dol`i na porastot na cenite na neprehranbenite-industriski proizvodi.

Cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi, vo avgust zabele`aa zgolemuwawe na mesečna osnova od 0,4%, glavno zaradi povisokite ceni na proizvoditelite na energija (za 1,6%, kako rezultat na porastot na cenata na proizvoditelite na nafta i nafteni derivati). Na godi{na i na kumulativna osnova, cenite na proizvoditelite na industriski proizvodi bea povisoki za 2,2% i za 0,2%, soodvetno, {to se dol`i na povisokite ceni na intermedijarnite proizvodi, osven energija.

Fizičkiot obem na industriskoto proizvodstvo vo avgust zabele`a mesečno namaluvawe od 1,5%, vo celost reflektiraj{i go namalenoto proizvodstvo na intermedijarni proizvodi, osven energija (za 5,6%), kako dominantna grupa na industriski proizvodi. Od aspekt na oddelnite prerabotuva`ki granki, namaluvawe e zabele`ano kaj proizvodstvoto na električni ma{ini i aparati i kaj proizvodstvoto na osnovni metali. Kaj ostanatite grupi na industriski proizvodi, proizvodstvoto

zabele`a mese`en porast. Najintenziven mese`en porast od 12,6% e registriran kaj proizvodstvoto na kapitalni proizvodi, dodeka proizvodstvoto na trajni proizvodi za {iroka potro{uva`ka e povisoko za 7%. Vo uslovi na zgolemo proizvodstvo na nafta i nafteni derivati i porast na proizvodstvoto vo sektorot snabduvawe so elektri`na energija, gas i voda, fizi`kiot obem na proizvodstvoto na energija zabele`a mese`en porast od 5,9%. Od sektorski aspekt, vo sektorot vadewe na rudi i kamen i vo prerabotuva`kata industrija, proizvodstvoto zabele`a mese`en pad od 10,4% i od 1,8% soodvetno, dodeka vo sektorot snabduvawe so elektri`na energija, gas i voda toa be`e povisoko za 5,3%. Na godi`na osnova e registrirana stapka na porast na industriskoto proizvodstvo od 16,3%, dodeka prose`nata promena e negativna i iznesuva 16%.

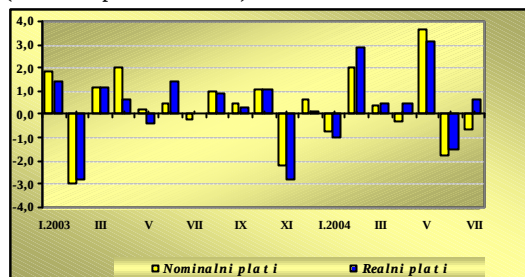
Grafikon 3
Industrijsko proizvodstvo
(promena vo %)

Nominalnata prose`na neto plata po работник vo juli 2004 godina<sup>1</sup> iznesuva {e 12.250 denari i zabele`a mese`en pad od 0,6%. Pri registrirana stapka na deflacija od 1,2%, realnata promena na platata be`e pozitivna i iznesuva {e 0,6%. Pritoa, zabele`itelen mese`en porast od 10% ostvarija platite vo zemjodelstvoto, dodeka platite vo sektorot usluzi bea povisoki za 1,6%. Od druga strana, platite vo industrijata zabele`aa namaluvawe od 0,8%. Analizirano od godi`en i kumulativen aspekt, vo juli platite bea nominalno povisoki za 3,5% i za 4,1%, soodvetno.

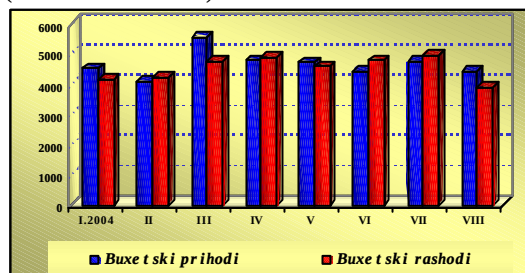
¹ Posleden raspolo`liv podatok od Dr`avniot zavod za statistika.

Grafikon 4
Prose`na plata po работник
(mese`ni promeni vo %)

Od aspekt na fiskalnite dvi`ewa, vo avgust 2004 godina be`e registriran sufucit kako vo konsolidiraniot dr`aven buxet, taka i vo centralniot dr`aven buxet. Pritoa, *vkupnite javni prihodi* iznesuvaa 6.836 milioni denari i zabele`aa mese`no namaluvawe od 9,6%. *Prihodite na centralnata dr`avna vlast* dostignaa 4.423 milioni denari, odnosno 6,5% pomalku od realizirane vo prethodniot mesec, {to se dol`i na padot na dano`nite i na nedano`nite prihodi (za 3,5% i za 45,1%, soodvetno), nasproti kapitalnite prihodi, koi go zadr`aa nivoto od prethodniot mesec. Kaj dano`nite prihodi (so dominantno u`estvo vo vkupnite prihodi od 95%) mese`niot pad be`e determiniran od poniskite prihodi realizirani vrz osnova na personalniot danok na dohod, carinite, danokot na dobivka i danokot na dodadena vrednost. Na kumulativna osnova, vkupnite prihodi na centralnata dr`avna vlast bea povisoki za 4,9%, reflektiraj`i go porastot na dano`nite i na kapitalnite prihodi.

Grafikon 5
Vкупni prihodi i rashodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

Vкупnite javni rashodi vo avgust 2004 godina, vo odnos na prethodniot mesec bea poniski za 15,7% i iznesuvaa 6.381 milion denari. Pritoa, *vkupnite rashodi na centralniot dr`aven buxet* iznesuvaa 3.851 milion denari, odnosno 22,2% pomalku od realizirane rashodi vo prethodniot mesec. Padot se dol`i na

istovremenoto namaluvawe na tekovnite i na kapitalnite rashodi za 19% i za 49,6%, soodvetno. Vo ramki na tekovnite tro{oci (dominantna rashodna kategorija vo vkupnata rashodna struktura so u{estvo od 93,3%), kaj site kategorii e registriran mese{en pad, pri najintenzivno namaluvawe

na otplatata na kamati i na tro{ocite za stoki i uslugi. Vo periodot januari-avgust 2004 godina, vo odnos na isti period od prethodnata godina, vkupnite rashodi na centralnata dr`avna vlast zabele`aa porast od 3%, determiniran od povisokite tekovni i kapitalni tro{oci.

II. Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Instrumentite na monetarnata politika, vo kombinacija so direktните intervencii na NBRM na devizniot pazar, vo avgust 2004 godina pridonesoa za odr`uvawe na stabilnosta na devizniot kurs na denarot vo odnos na evroto, kako posredna cel na monetarnata politika. Pritoa, kon sredinata na mesecot be{e izvr{eno zgolemuwawe na kamatnite stapki na blagajni{kite zapisi za 0,5 procentni poeni, {to e vo soglasnost so dvi`ewata vo eksterniot sektor i o{ekuvawata za poekspanzivna buxetska politika vo posledniot kvartal od godinata. Od aspekt na upravuvaweto so likvidnosta, vo uslovi na kumulirawe na sredstva od strana na dr`avata, vi{okot na likvidnost kreiran preku intervencii na NBRM na devizniot pazar i preku poniskoto nivo na gotovi pari vo optek be{e steriliziran preku instrumentite na monetarno regulirawe.

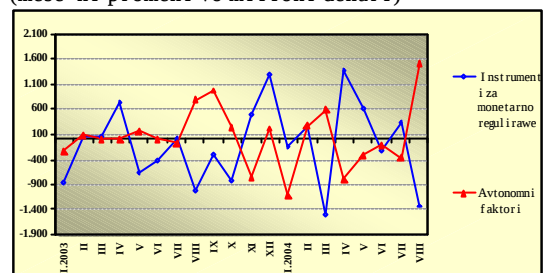
*Prose{nata dnevna likvidnost na bankite*² vo avgust iznesuva{e 3.558,5 milioni denari, {to pretstavuva mese{en porast od 0,3%. Imaj{i go predvid namalenoto prose{no tro{ewe na sredstva od trezorskata smetka na dr`avata, zgolemenata likvidnost glavno e determinirana od intervencite na NBRM na devizniot pazar. Pritoa, vi{okot na likvidni sredstva nad obvrskata za zadol`itelna rezerva³ zabele`a mese{no namaluvawe od 2,6 procentni poeni i inesuva{e 11,4%, signaliziraj{i poefikasno upravuvawe so likvidnosta od strana na bankite i so toa ponizok oportuniteten tro{ok.

² Likvidnosta na bankite se состоi od smetskata na bankite kaj NBRM i gotovinata vo blagajna.

³ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11-ti vo tekovniot mesec do 10-ti vo sledniot mesec.

Grafikon 6

Instrumenti na monetarnata politika i avtonomni faktori na kreirawe i povlekuwawe na likvidnost* (mese{ni promeni vo milioni denari)

* Pozitivna promena-kreirawe na likvidnost; negativna promena-povlekuwawe na likvidnost.

Vo soglasnost so povisokata ponuda na devizi na devizniot pazar, kako i vo prethodniot mesec i vo avgust NBRM intervenira{e vo nasoka na neto-otkup na devizi. So toa, deviznite transakcii na NBRM bea vo nasoka na kreirawe na likvidnost vo bankarskiot sistem, {to osobeno be{e izrazeno kon krajot na mesecot, koga likvidnosta vo bankarskiot sistem be{e na ponisko nivo.

Trendot na kumulirawe na sredstva na denarskata smetka na dr`avata kaj NBRM, zapo{nat od po{etokot na 2004 godina prodol`i i vo avgust. Taka, vkupnite dr`avni denarski depoziti vo odnos na prethodniot mesec zabele`aa zna{itelen porast od 849 milioni denari, ili za 17,9% i deluvaa vo nasoka na povlekuwawe na likvidnost. Od dinami{ki aspekt, vo prvata polovina od mesecot, dr`avnite depoziti se odr`uvaa pod nivoto od 31.07.2004 godina, dodeka vo vtorata polovina na mesecot be{e evidentiran porast na nivoto na denarski dr`avni depoziti. Vo tekot na avgust, bea odr`ani dve aukcii na *trezorski zapisi* (na 03.08.2004 godina i na 17.08.2004 godina), so {to bea realizirani prilivi vo iznos od 636,1 milion denari. Na dvete aukcii, ponudeni iznos na trezorski zapisi go nadmina pobaruваниот iznos, a prose{nata

ponderirana kamatna stopka iznesuва {e 8,31% i 8,39%, soodvetno.

Tabela 1
Aukcii na trezorski zapisi

Datum na odr`uvawe	Ponuda	Pobaruva~ka	Ponderirana kamatna stopka
	iznosi vo milioni denari		vo %
03.08.2004	350	342	8,31
17.08.2004	350	299	8,39

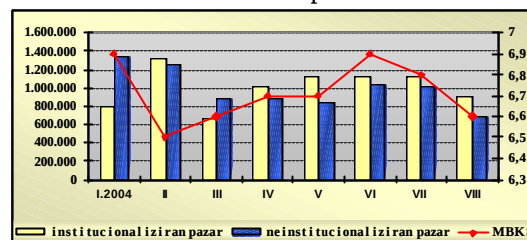
Blagajni~ki te zapisi na NBRM, vo avgust deluvaa vo nasoka na povlekuvawe na likvidnost od bankarskiot sistem. Taka, vkupno bea povle~eni 1.323 milioni denari, so {to na krajot na mesecot vkupniot iznos na blagajni~ki zapisi dostigna 4.983 milioni denari. Pavisokiot interes za investirawe vo blagajni~ki zapisi, delumno e determiniran od zgolemuweto na kamatnite stapki za 0,5 procentni poeni, so {to se zgolemi i atraktivnosta na ovoj instrument. Taka, pri nepromeneta postavenost na aukciite na blagajni~ki zapisi (ponatamo {na primena na aukciite so neograni~en iznos na ponuda i fiksna kamatna stopka) kamatnata stopka na blagajni~kite zapisi so rok na dostasuvawe od 7 dena i 28 dena iznesuва 5,5% i 8,5%, soodvetno. Pritoa, zgolemuweto na kamatnite stapki determinira {e porast na prose~nata ponderirana kamatna stopka (za 0,2 procentni poena), so {to taa dostigna 7,61%.

Vo avgust 2004 godina, vkupniot promet na *institucionaliziraniot pazar na pari* zabele`a namaluvawe na mese~na osnova od 19,7% i se svede na 912 miliona denari. Vo uslovi na pavisoka ponuda od pobaruva~ka za likvidni sredstva, ponderiranata kamatna stopka se namali za 0,1 procenten poen i iznesuва {e 6,55% (nasproti 6,67% vo juli). Na neinstitucionaliziraniot pazar na pari be {e realiziran vkupen promet od 704,5 milioni denari, {to pretstavuva mese~no namaluvawe od 29,7%. Pritoa, na me|ubankarskiot pazar na pari (institucionaliziran pazar i neinstitucionaliziran pazar), vo avgust dominiraa transakciite so ro~nost do eden den (89% od vkupno realiziranite transakcii, {to e za zna~itelni 26 procentni poeni pomalku od prethodniot mesec). Me|ubankarskata kamatna stopka⁴ vo avgust iznesuва {e 6,6%, nasproti 6,8% vo juli.

⁴Prose~na ponderirana kamatna stopka na institucionaliziraniot i neinstitucionaliziraniot pazar na pari.

Grafikon 7

Promet na institucionaliziraniot i neinstitucionaliziraniot pazar na pari i realizirana kamatna stopka

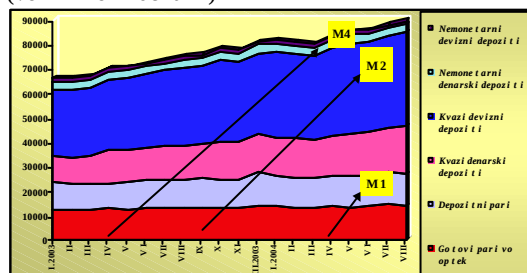
Na krajot na avgust 2004 godina, nivoto na *gotovite pari vo optek* be {e ponisko na mese~na osnova za 780 milioni denari, ili za 5,5%. Padot delumno se dol`i na visokata sporedbena osnova od prethodniot mesec, koga nivoto na gotovite pari vo optek be {e zna~itelno zgolemeno kon krajot na mesecot (kako rezultat na isplatata na tekovnite transferi i sezonskite preferencii za raspolagawe so gotovina poradi godi {nite odmori i pred praznikot Ilinden). Prose~ното nivo na gotovite pari vo optek vo avgust zabele`a minimalen porast vo odnos na prethodniot mesec (od 0,1%) i iznesuва {e 13.749,3 milioni denari.

Namalenata pobaruva~ka za gotovi pari, vo uslovi na pomalku intenzivno zgolemuwawe na likvidnosta vo bankarskiot sistem, determinira {e mese~en pad na nivoto na *primarnite pari* od 3,5%.

Vo avgust 2004 godina, mese~ното dvi`ewe na *monetarnite agregati*, glavno be {e pod vlijanie na namalenata pobaruva~ka za gotovina, zgolemenoto kratkoro~no {tedewe vo doma {na i stranska valuta i pavisokoto dolgoro~no {tedewe vo stranska valuta.

Grafikon 8

Komponenti na monetarnite agregati (vo milioni denari)

Taka, pointenzivното namaluvawe na gotovite pari vo optek, pri istovremeno zgolemuwawe na depozitnite pari uslovi mese~en pad na pari~nata masa M1 od 1,7%.

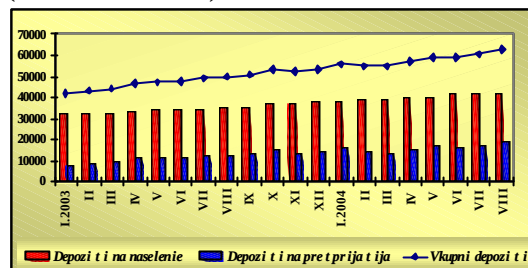
Pritoa, porastot na depozitne pari (od 2,4%) gi reflektira zgolemenite transakcionite depoziti na pretprijatijata, dodeka sredstvata na transakcionite smetki na naselenieto zabele`aa namaluvawe. Pointenzivniot porast na pari`nata masa M1 od porastot na primarnite pari determinira{e zgolemuwawe na monetarniot multiplikator na pari`nata masa M1 (1,61, nasproti 1,58 vo juli).

Kaj po{ irokite monetarni agregati be{e registrirana pozitivna mese`na dinamika. Taka, vo uslovi na porast na kratkoro`niot depoziten potencial, pari`nata masa M2 zabele`a mese`en porast od 1,8%. Vakvite dvi`ewa, nadopolneti so porastot na dolgoro`nite devizni depoziti rezultiraa so mese`no zgolemuwawe na naj{ irokata pari`na masa M4 za 1,8%. Pritoa, registrirano e intenzivirawe na procesot na monetarna multiplikacija (monetarnite multiplikatori na monetarnite agregati M2 i M4 vo avgust 2004 godina iznesuvaa 5,09 i 5,36, soodvetno, nasproti 4,82 i 5,08 vo juli 2004 godina).

Trendot na kontinuiran porast na *vkupnite depoziti na bankite*, zapo`nat od april, prodol`i i vo avgust 2004 godina. Taka, vkupnite depoziti na privatniot sektor⁵ vo avgust ostvariya porast na mese`na osnova od 3,4%, {to vo golema merka se dol`i na zgolemenoto kratkoro`no {tedewe vo doma{na valuta i dolgoro`no devizno {tedewe. Taka, kratkoro`nite denarski depoziti i dolgoro`nite devizni depoziti zabele`aa mese`en porast od 5,9% i 5,7%, soodvetno. Mejugodi{nata analiza poka`uva porast na vkupniot depoziten potencial na bankite od 25,3%.

⁵Vkupnite depoziti na nedr`avniot sektor opfa`aat kratkoro`ni i dolgoro`ni (denarski i devizni) depoziti na ekonomskite subjekti (bez depozitne pari).

Grafikon 9
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

Vo avgust 2004 godina, *vkupnite depoziti na naselenieto* zabele`aa umeren mese`en porast od 0,4%, glavno usloven od povisokoto nivo na kratkoro`nite devizni depoziti. Taka, deviznite depoziti po viduvawe i oro`enite devizni depoziti do edna godina ostvariya porast od 1,5% i od 1,1%, soodvetno. Voedno, ovie kategorii imaat najvisoko u`estvo vo vkupnata depozitna struktura na naselenieto (od 41,8% i 29%, soodvetno). Od druga strana, pad e registriran kaj denarskite depoziti po viduvawe (od 7,6%). Vo odnos na istiot mesec od prethodnata godina, vkupnite depoziti na naselenieto se povisoki za 18,7%. Pritoa, godi`en porast e registriran kaj kratkoro`nite denarski i devizni depoziti, dodeka dolgoro`noto {tedewe vo doma{na valuta bele`i namaluvawe.

Vkupnite depoziti na pretprijatija tavao avgust ostvariya zabele`itelen mese`en porast od 11,1%. Porastot glavno e determiniran od povisokiot iznos na oro`enite denarski depoziti do tri meseci (za 9,9%), koi se dominantna kategorija vo vkupnite depoziti na pretprijatijata (u`estvo od 40,4%). Isto taka, porast ostvariya oro`enite denarski depoziti nad tri meseci i oro`enite devizni depoziti do edna godina, dodeka mese`no namaluvawe e registrirano edinstveno kaj deviznite depoziti po viduvawe. Na godi{nata osnova, vkupnite depoziti na pretprijatijata zabele`aa visok porast od 47,1%, reflektiraj{i go porastot na re`isi site kategorii na depoziti.

Vo avgust 2004 godina, *vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor* bea povisoki na mese`na osnova za 1,2%, pri registriran porast na denarskite i na deviznite plasmani (za 1,3% i za 0,3%, soodvetno). Pozitivnata mese`na promena na vkupnite plasmani vo celost e determinirana od povisokiot iznos na dolgoro`noto kreditirawe. Ova

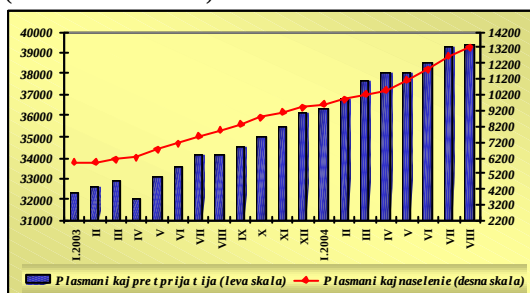
rezultira{e so pozitivno kvalitativno pomestuvawe vo strukturata na vkupnite plasmani vo nasoka na povisoko u{estvo na plasmanite na dolg rok.

Vkupnite plasmani kaj naselenieto vo avgust zabele`aa mese{en porast od 4,2%, {to se dol`i na istovremenoto zgolemuwawe na denarskite i na deviznite plasmani (za 3,9% i za 26,8%, soodvetno). Pritoa, porastot na denarskite plasmani e determiniran od zgolemeniot iznos na odobrenite kratkoro{ni ramkovni krediti i od zgolemenite dolgoro{ni denarski krediti. Zna{itelno pointenziven mese{en porast e registriran kaj deviznite krediti odobreni na naselenieto (od 26,8%), kako efekt od liberalizacijata na deviznoto kreditirawe.

Vkupnite plasmani kaj pretprijatijata vo avgust ostvarija minimalen mese{en porast od 0,2%, glavno determiniran od povisokoto nivo na dolgoro{ni plasmani vo stranska valuta za 3,9%.

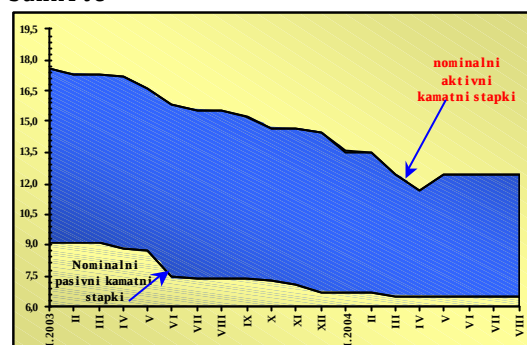
Na godi{na osnova, vkupnite plasmani se povisoki za 23,1%, pri identi{no zgolemuwawe na denarskite i na deviznite plasmani od 23,1%. Od sektorski aspekt, plasmanite kaj naselenieto zabele`aa pointenziven godi{en porast od 65,1% od porastot na plasmanite kaj pretprijatijata (15,2%).

Grafikon 10
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Vo domenot na *kamatnata politika* na bankite, vo avgust 2004 godina ne bea registrirani pozna{itelni promeni, so {to prose{nata ponderirana kamatna stapka na trimese{nite denarski depoziti se zadr`a na nivoto od 6,52%, dodeka prose{nata ponderirana aktivna kamatna stapka na kratkoro{ni denarski plasmani iznesuva{e 12,47%. So toa, kamatnata margina ostana re{isi nepromeneta i iznesuva{e 6 procentni poeni.

Grafikon 11
Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti.

Vo avgust 2004 godina, kamatnata stapka na trimese{nite evro depoziti se dvi`e{e vo interval od 1% do 2,7%, dodeka kamatnata stapka na trimese{nite dolarski depoziti se dvi`e{e vo interval od 0,5% do 2,49%. Trendot na namaluvawe na prose{nata ponderirana kamatna stapka na deviznite krediti do edna godina, zapo{nat vo april 2004 godina prodol`i i vo avgust. Taka, deviznata aktivna kamatna stapka iznesuva{e 7,42% (ili za 0,1 procenten poen pomalku vo odnos na prethodniot mesec).

III. Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Pozitivnata mese{na dinamika na *nadvore{no-t rgovskata razmena*⁶ od prethodnite dva meseca be{e prekinata vo avgust 2004 godina. Taka, vkupnata razmena

⁶Prethodni podatoci na Dr`avniot zavod za statistika na Republika Makedonija. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

so stranstvo vo avgust zabele`a mese{no namaluvawe od 13,3% i se svede na 351,8 milioni SAD dolari, pri istovremeno namaluvawe na izvozot i uvozot na stoki. Vкупniot izvoz vo avgust iznesuva{e 136,6 milioni SAD dolari, ili za 11,7% pomalku od realiziraniot izvoz vo juli (koga be{e registriran isklu{itelno visok izvoz, determiniran od restartiraweto na eden od najzna{ajnite izvozni kapaciteti od

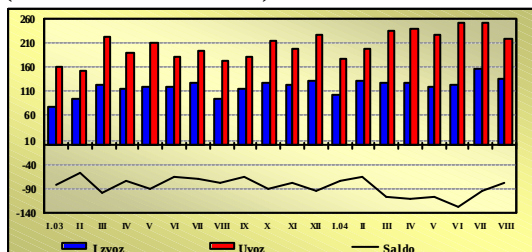
metalurgijata, kako i od vlijanieto na sezonskite faktori vo tekstilnata industrija). Mesečno namaluvawe na vkupniot izvoz, glavno se dol`i na padot na izvozot na obleka i tekstil od 29% (grupa na proizvodi so u`estvo od 27% vo vkupniot izvoz vo avgust). Od druga strana, trendot na porast na izvozot na `elezo, `elik i nivnite proizvodi, zapo`nat od prethodniot mesec prodol`i i vo avgust (mese`en porast od 11%), pri {to izvozot na ovie proizvodi dostigna visoka mese`na vrednost od 44,3 milioni SAD dolari.

Vo avgust 2004 godina, uvozot na stoki zabele`a mese`en pad od 14,3% i se svede na 215,2 miliona SAD dolari. Pritoa, zabele`itelen pad be`e registriran kaj privremeniot uvoz za dorabotka (osobeno kaj uvozot na tekstilot za dorabotka, koj be`e ponizok za 38%). Pointenzivnoto namaluvawe na uvozot od namaluvaweto na izvozot determinira`e mese`en pad na trgovski deficit za 17,8 milioni SAD dolari, pri {to na krajot na avgust toj iznesuva`e 78,6 milioni SAD dolari.

Vo avgust 2004 godina, vo odnos na istiот mesec od prethodnata godina, vkupnata stokovna razmena so stranstvo be`e povioka za 30,7%. Na kumulativna osnova, januari-avgust 2004 godina, nadvore{no-trgovskata razmena iznesuva`e 2.802,9 milioni SAD dolari i vo odnos na istiот period od 2003 godina zabele`a zgolemuwawe od 19,2%, pri istovremen prose`en porast na izvozot i uvozot za 16,7% i za 20,7%, soodvetno. Pritoa, trgovski deficit vo analiziraniот period dostigna 771,8 milioni SAD dolari, {to pretstavuva kumulativen porast od 26,4%.

Grafikon 12

Nadvore{no-trgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

Analizano od aspekt na nadvore{no-trgovskite partneri na Republika Makedonija, i ponatamu dominantno u`estvo vo vkupnata razmena imaat Germanija, Srbija i Crna Gora i Grcija, koi

vo vkupnata razmena vo periodot januari-avgust 2004 godina u`estvuvaat so 39,6%. Na stranata na uvozot, pokraj ovie zemji s`i poznajno u`estvo ima Rusija (9,2%) zaradi uvozot na nafta. Taka, vo periodot januari-avgust 2004 godina, vo odnos na istiот period od prethodnata godina e registriran visok porast na uvozot od Rusija za 77,7%. Vo analiziraniот period, zna`itelen prose`en porast zabele`a i uvozot od Romanija, zaradi zgolemeniот uvoz na `elezo i `elik (za 5,7 pati poviok uvoz od uvozot registriran vo istiот period od prethodnata godina).

Vkupniот promet na devizniот pazar vo avgust iznesuva`e 299 milioni SAD dolari i vo odnos na prethodniот mesec be`e ponizok za 98,8 milioni SAD dolari, ili za 24,8%. Padot glavno e determiniran od visokata sporedbena osnova od prethodniот mesec, koj analizirano od po`etokot na godinata se karakterizira so najgolem obem na kupoproda`ni transakcii na devizniот pazar. Od aspekt na transakciite pome`u bankite i pretprijatijata, poviokata pobaruwaka od ponuda na devizi na pretprijatijata uslovi neto-proda`ba na devizi od strana na bankite. Od druga strana, otkupot na bankite od menuwaw`nicite i neto-otkupot na bankite od menuwaw`kiот pazar rezultira`e so devizni prilivi vo bankarskiот sistem. Vakvite dvi`ewa, vo kombinacija so promenite vo postavenosta na monetarnata politika pridonesoa za neto - otkup na devizi na devizniот pazar od strana na NBRM. So toa, nominalniот kurs na denarot vo odnos na evroto be`e zadr`an na stabilno nivo i na krajot na avgust na devizniот pazar se razmenuvaa 61,28 denari za edno evro (minimalna mese`na apresijacija na denarot vo odnos na evroto od 0,1%). Vo odnos na amerikanskiот dolar, denarot apresira`e za 0,3%, so {to na krajot na avgust se razmenuvaa 50,87 denari za eden amerikanski dolar.

Vo avgust 2004 godina, vkupniот promet na menuwaw`kiот pazar iznesuva`e 135,58 milioni SAD dolari, {to pretstavuva sezonsko mese`no namaluvawe od 14,3 milioni SAD dolari, ili od 9,5%. Pritoa, ponudata ja nadmina pobaruwakata za devizi za 56,7 milioni SAD dolari. Na menuwaw`kiот pazar, za edno evro vo prosek se razmenuvaa 61,51 denar, {to e nepromento nivo od prethodniот mesec, dodeka vo odnos na amerikanskiот dolar

denarot apresira {e za 0,5%, so {to za eden dolar vo prosek se razmenuvaa 49,69 denari.

Vkupnite devizni sredstva na NBRM vo avgust 2004 godina iznesuvaa 909,6 milioni SAD dolari. Pritoa, nivoto na *bruto deviznite rezervi* iznesuva {e 901,8 milioni SAD dolari, {to pretstavuva isklučitelno visok mesečen porast od 56,5 milioni SAD dolari, ili za 6,7%. Glavni faktori na vakvata dinamika na bruto deviznite rezervi se značitelniot otkup na devizi na devizniot pazar, eksternite prilivi (me|u koi poznačen e prilivot od Svetskata banka vrz osnova na PSMAL aran`manot, kako i povlekuvaweto na poslednite dve tran{i od MMF vrz osnova na Stand-by aran`manot). Vo ista nasoka deluvaa i prilivite vrz osnova na kamata i pozitivnite kursni razliki. *Vkupnite devizni sredstva kaj bankite* ostvarija mesečen porast od 10,9 milioni SAD dolari, so {to na krajot na avgust dostignaa 761,47 milioni SAD dolari. Pritoa, porastot e determiniran od istovremenoto zgolemuвање na deviznite depoziti na pretprijatijata i na naselenieto.

*Nadvore{nio t dolg na Republika Makedonija*⁷ po dolgoro~ni krediti na krajot na avgust 2004 godina iznesuva {e 1.797,1 milion SAD dolari, {to e za 25,2 miliona SAD dolari pove|e od krajot na prethodniot mesec. Intenzivniot mesečen porast na vkupniot nadvorečen dolg, glavno proizleguva od visokiot iznos na koristeni sredstva vrz osnova na sklučeni krediti, koj značitelno go nadmina mesečniot iznos na platenite obvrski. Pritoa, od oficijalnite kreditori vkupno se povlečeni sredstva vo iznos od 31,03 milioni SAD dolari, od koi 29,97 milioni SAD dolari poteknuvaat od multilateralните kreditori (od MMF, Svetska banka, Me|unarodna agencija za razvoj, Evropska investiciona banka, Evropska banka za obnova i razvoj i Me|unaroden fond za razvoj na zemjodelstvoto). Od bilateralните kreditori, vrz osnova na novosklučeni krediti povlečeni se sredstva vo iznos od 1,06 milioni SAD dolari, dodeka od privatnite kreditori bea povlečeni 3,23 milioni SAD dolari.

⁷ Prethodni podatoci na NBRM. Podatocite se odnesuvaat na dolgot na Republika Makedonija kon stranstvo vrz osnova na koristeni dolgoro~ni krediti.

Prilog br.1**Ekonomski devetawa vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	VIII.2004 VII.2004	VIII.2004 VIII.2003 vo %	I-VIII.2004 I-VIII.2003
Tro{oci na `ivotot	-0,5	-1,7	0,0
I shrana	-1,8	-5,6	-2,5
Tutun i pijalaci	0,3	0,8	1,4
Obleka i obuvki	-0,9	-0,5	1,6
Domuvawe	0,2	0,7	3,0
Stan (stanarina, voda, uslugi)	-0,1	-1,7	-0,1
Ogrev i osvetlenie	0,5	1,1	4,1
Higiena i zdravje	-0,3	-2,1	1,8
Kultura i razonoda	-0,1	1,5	1,9
Soobra}ajni sredstva i uslugi	2,4	6,7	2,9
<i>S t o k i</i>	<i>-0,7</i>	<i>-2,7</i>	<i>-0,6</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,4</i>	<i>3,3</i>	<i>3,4</i>
Ceni na malo	0,4	0,7	0,9
Zemjodelski proizvodi	-7,8	-9,1	-1,3
Neprehranbeni industrijski proizvodi	1,5	3,2	2,0
Industrijsko - prehranbeni proizvodi	-0,2	-5,1	-3,6
Pijalaci	0,8	-0,9	-1,7
<i>S t o k i</i>	<i>0,3</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,1</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,6</i>	<i>2,2</i>	<i>2,4</i>

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi

	<u>VIII.2004</u> <u>VII.2004</u>	<u>VIII.2004</u> <u>VIII.2003</u> vo %	<u>I-VIII.2004</u> <u>I-VIII.2003</u>
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	0,4	2,2	0,2
Energija	1,6	4,6	-1,2
Intermedijarni proizvodi, osven energija	0,1	5,7	4,2
Kapitalni proizvodi	0,0	0,2	-0,6
Trajni proizvodi za široka potrošnja	0,0	0,0	0,0
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	0,0	-3,1	-3,5
<i>Vadewe na rudu i kamen</i>	<i>0,0</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>
<i>Prerabot uvažka indus trija</i>	<i>0,5</i>	<i>2,7</i>	<i>0,2</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	-0,1	-3,5	-4,0
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0,0	0,0	-0,1
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	0,0	-1,5	-0,9
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	4,3	12,9	-3,3
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,1	-0,3	-0,3
Proizvodstvo na osnovni metali	0,0	1,3	1,8
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	0,0	23,6	17,6
<i>Snabduvawe so električna energija, gas i voda</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

Izvor: Državen zavod za statistiku na Republika Makedonija.

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo vo Republika Makedonija

	struktura vo %	VIII.2004 VII.2004	VIII.2004 VIII.2003 vo %	I-VIII.2004 I-VIII.2003
Vkupno	100,0	-1,5	16,3	-16,0
Energija		5,9	-42,7	-16,5
Intermedijarni proizvodi, osven energija		-5,6	41,8	-37,9
Kapitalni proizvodi		12,6	-1,5	-40,7
Trajni proizvodi za široka potrošnja		7,0	4,9	-45,0
Netrajni proizvodi za široka potrošnja		0,7	49,0	29,7
Vadewe na rudi i kamen	3,2	-10,4	-55,6	-59,9
Prerabotuvanka industrija	89,9	-1,8	21,1	-15,3
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	24,9	-0,6	33,4	16,6
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	5,0	-0,2	9,9	-14,5
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	4,3	14,9	3,1	-20,5
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe na krzno	4,5	35,3	63,4	51,9
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	7,0	6,3	-58,4	-33,9
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	7,2	-27,3	-35,8	-28,0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	4,6	8,3	-12,4	-17,3
Proizvodstvo na osnovni metali	16,4	-1,3	438,3	-44,5
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	4,0	-35,4	-47,5	-47,8
Snabduvawe so elektrina energija, gas i voda	6,9	5,3	-7,1	-5,0

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 4

Prosečna neto plata

	VII.2004*	VII.2004 VI.2004	VII.2004 VII.2003 vo %	I-VII.2004 I-VII.2003
Nominalna prosečna neto plata po rabotnik	12.250	-0,6	3,5	4,1
Troškovi na život		-1,2	-1,1	0,3
Realna prosečna neto plata po rabotnik		0,6	4,7	3,8
Nominalna prosečna neto plata po sektori:				
Zemjodelstvo	10.538	10,0	16,4	11,0
Industrija	12.189	-0,8	2,5	3,8
Uslugi	14.002	1,6	4,0	3,1

* Posleden raspoloživ podatak

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija.

Tabela 5

Centralen buxet na Republika Makedonija

	avgust 2004			januari-avgust 2004		
	iznos vo milioni denari	Mesečna promena vo %	Struktura vo %	iznos vo milioni denari	Kumulativna promena (2004/2003) vo %	Struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	4.423	-6,5	100,0	37.141	4,9	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	4.204	-3,5	95,0	34.093	5,5	91,8
- personalen danok na dohod	572	-19,9	12,9	4.947	3,4	13,3
- danok od dobivka	175	-10,3	4,0	1.834	-22,6	4,9
- danok na dodadena vrednost	1.892	-5,6	42,8	16.478	19,7	44,4
- akcizi	1.104	19,2	25,0	6.837	-0,4	18,4
- carini	422	-11,9	9,5	3.625	-13,3	9,8
- ostanati danoci	39	8,3	0,9	373	7,8	1,0
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	174	-45,1	3,9	2.613	-3,4	7,0
- profit od javni i finansiski institucii	48	-41,5	1,1	1.217	-1,1	3,3
- administrativni taksi i nadomestoci	95	-18,1	2,1	944	10,5	2,5
- ostanati administrativni taksi	17	-22,7	0,4	172	-39,6	0,5
- ostanati nedano~ni prihodi	14	-85,6	0,3	280	-16,7	0,8
<i>Kapitalni prihodi</i>	45	0,0	1,0	423	10,2	1,1
Vkupni buxetski rashodi	3.851	-22,2	100,0	36.152	3,0	100,0
<i>Tekovni tro{oci</i>	3.594	-19,0	93,3	33.421	1,8	92,4
- plati i naemnini	1.559	-12,0	40,5	13.811	4,5	38,2
- stoki i uslugi	306	-42,2	7,9	4.346	2,7	12,0
- transferi	1.637	-8,4	42,5	13.780	3,5	38,1
- kamati	67	-80,8	1,7	1.426	-20,7	3,9
<i>Kapitalni tro{oci</i>	257	-49,6	6,7	2.731	47,9	7,6
Buxet sko saldo	572			990		
Finansirawe	-572			990		
<i>Prilivi</i>	-531			3.809		
<i>Odlivi</i>	41			4.799		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija.

Tabela 6

Vkupni prihodi i rashodi na fondovite

	avgust 2004 godina				januari-avgust 2004 godina			
	Vkupni prihodi		Vkupni rashodi		Vkupni prihodi		Vkupni rashodi	
	iznos	mesečna promena vo %	iznos	mesečna promena vo %	iznos	kumulativna promena %	iznos	kumulativna promena %
Socijalni fondovi	4.019	-10,1	4.126	-0,3	33.334	6,4	33.710	9,2
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2.267	-10,3	2.373	-1,2	18.791	4,1	19.068	6,5
- za zdravstveno osiguruvawe	1.142	-12,9	1.134	0,7	9.549	3,7	9.698	8,4
- za vrabotuvawe	610	-3,8	619	1,8	4.995	23,2	4.795	23,1
Fond za pat i {ta	289	1,4	302	-26,3	2.262	31,1	2.424	41,7

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Tabela 7
Primarni pari

Primarni pari	31.08.2004 godina	mese~na promena		godi { na promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Primarni pari	16.661	-612	-3,5	902	5,7
Gotovi pari vo optek	13.509	-780	-5,5	450	3,4
Likvidni sredstva na bankite	3.152,0	168	5,6	452	16,7

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8
Kreirawe i povlekuvawe na primarni pari

	31.08.2004 godina mese~na promena
	vo mil. denari
Likvidnost na bankite	168
Kreirawe na likvidnos t	3.162
1. Neto devizna aktiva	2.382
2. Gotovi pari vo optek	780
Povlekuvawe na likvidnos t	-2.994
1. Neto doma { na aktiva	-1.669
2. Blagajni~ki zapisi	-1.323
3. Ostanato	-2

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9
Monetaren agregat M1

	31.08.2004 godina	mese~na promena		godi { na promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Pari~na masa M1	26.826	-464	-1,7	1.931	7,8
Gotovi pari vo optek	13.509	-780	-5,5	450	3,4
Depozitni pari	13.317	316	2,4	1.481	12,5
- Depozitni pari na naselenie	2.712	-155	-5,4	261	10,6
- Depozitni pari na pretprijatija	8.753	373	4,5	1.267	16,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Po { i roki monetarni agregati

	31.08.2004	mese~na promena		god i { na promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Monetaren agregat M1	26.826	-464	-1,7	1.931	7,8
Kratkoro~ni denarski depoziti	19.510	1.094	5,9	5.705	41,3
Mone t aren agregat M2 - denarski del	46.336	630	1,4	7.636	19,7
Kratkoro~ni devizni depoziti	38.443	870	2,3	6.914	21,9
Mone t aren agregat M2	84.779	1.500	1,8	14.550	20,7
Nemonetarni depoziti	4.604	99	2,2	22	0,5
- denarski	3.054	16	0,5	-276	-8,3
- devizni	1.550	83	5,7	298	23,8
Mone t aren agregat M4	89.383	1.599	1,8	14.572	19,5

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Vкупni depoziti na ne dr ` avniot sektor

	31.08.2004	mese~na promena		god i { na promena		struktura
	godina					
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vкупni depoziti	62.557	2.063	3,4	12.641	25,3	
1. Spored ro~nost						
- kratkoro~ni	57.953	1.964	3,5	12.619	27,8	92,6
- dolgoro~ni	4.604	99	2,2	22	0,5	7,4
2. Spored valuta						
- denarski	22.564	1.110	5,2	5.429	31,7	36,1
- devizni	39.993	953	2,4	7.212	22,0	63,9

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	31.08.2004 godina	mesečna promena		godina promena	
		vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni depoziti na naselenieto	100,0	41.814	153	0,4	6.600	18,7
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	93,8	39.214	149	0,4	6.796	21,0
- dolgoročni	6,2	2.600	4	0,2	-196	-7,0
2. Spored valuta						
- denarski	27,0	11.300	-245	-2,1	2.671	31,0
- devizni	73,0	30.514	398	1,3	3.929	14,8
Vkupni depoziti na pretprijatija	100,0	19.173	1.910	11,1	6.136	47,1
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,8	18.170	1.816	11,1	5.845	47,4
- dolgoročni	5,2	1.003	94	10,3	291	40,9
2. Spored valuta						
- denarski	51,3	9.839	1.361	16,1	2.785	39,5
- devizni	48,7	9.334	549	6,2	3.351	56,0

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 13

Plasmani na bankite

	31.08.2004 godina	mesečna promena		godina promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	57.900	675	1,2	10.860	23,1
<i>Denarski plasmani</i>	49.384	653	1,3	9.260	23,1
<i>od toa:</i>					
- naselenie	12.982	482	3,9	5.012	62,9
- pretprijatija	31.241	67	0,2	3.750	13,6
<i>Devizni plasmani</i>	8.516	22	0,3	1.600	23,1
<i>od toa:</i>					
- naselenie	208	44	26,8	191	12 pat i
- pretprijatija	8.151	10	0,1	1.449	21,6

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 14

Ročna i sektorska struktura na denarske i na devizne plasmani

	31.08.2004 godina	mesečna promena	godina { na promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	58,7	-0,2	-6,7
- dolgoročni	41,3	0,2	6,7
sektorska struktura			
- pretprijatija	70,5	-0,8	-6,9
- naselenie	29,3	0,7	6,9
- ostanato	0,2	0,1	0,1
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	37,4	-2,4	-8,5
- dolgoročni	62,6	2,4	8,5
sektorska struktura			
- pretprijatija	95,7	-0,1	-1,2
- naselenie	2,4	0,5	2,2
- ostanato	1,9	-0,4	-1,0

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 15

Kamatni stapki

	avgust 2004 godina	mesečna promena	godina { na promena
	vo %	vo procentni poeni	
Prosečna ponderirana kamatna stapka na aukcije na blagajnički zapisi (28 dena)	8,31	0,3	1,3
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazaru na pari	6,55	-0,1	-2,0
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,47	0,0	-3,0
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	6,52	0,0	-0,8

Finansiski pazar i vo Republika Makedonija**Tabela 16**

Izveštaj za berzanskoto trguvawe vo avgust 2004 godina

Opis na hartii od vrednost	Broj na transakcii	Vrednost (vo denari)	Broj na trguvani hartii od vrednost	Broj na denovi na trguvawe
Oficijalen pazar				
<i>Oficijalen pazar - obi~ni akcii</i>				
Alkaloid Skopje	122	34.661.304	17.163	17
Komercijalna banka Skopje	27	3.418.320	1.053	10
Stopanska banka Bitola	22	7.128.162	2.913	6
Teteks Tetovo	4	4.769.660	15.386	2
Ostanato	206	21.085.216	145.216	91
<i>Oficijalen pazar - prioritetni akcii</i>				
Komercijalna banka Skopje	9	571.048	814	7
Stopanska banka Bitola	2	4.620	2	2
<i>Oficijalen pazar - obvrznici</i>				
R.Makedonija - devizni vlogovi	288	35.647.578	815.262	17
R.Makedonija - denacionalizacija 01	3	83.561	2.160	2
R.Makedonija - denacionalizacija 02	27	2.571.181	65.546	12
R.Makedonija - denacionalizacija 03	343	39.235.619	1.008.210	17
Vkupno Oficijalen pazar	1.053	149.176.269	2.073.725	
Neoficijalen pazar				
<i>Pazar na javno poseduvani društva - obi~ni akcii</i>				
Elektrometal Skopje	27	2.372.300	3.389	5
Proluks Prilep	1	3.278.146	10.678	1
R@ Ladna Valavnica Skopje	28	2.416.300	39.694	7
Ostanato	58	3.291.626	35.188	18
<i>Pazar na javno poseduvani društva - prioritetni akcii</i>				
Stopanska banka Skopje	2	20.900	209	1
<i>Sloboden pazar-obi~ni akcii</i>				
Agrolozar s. Hamzali Strumica	1	860.880	7.174	1
ZUM Skopje	1	347.400	772	1
Ostanato	4	168.000	582	3
Vkupno Neoficijalen pazar	122	12.755.552	97.686	
Dr`aven pazar				
<i>Dr`ava-gotovinsko pla}awe-obi~ni akcii</i>	2	3.297.728		
<i>Dr`ava-bezgotovinsko pla}awe-obi~ni akcii</i>	1	15.337		
<i>Dr`ava-udeli-gotovinsko pla}awe</i>	8	2.199.836		
<i>Dr`ava-udeli-bezgotovinsko pla}awe</i>	2	141.680		
Vkupno Dr`aven pazar	13	5.654.581		
Blok transakcii				
<i>Oficijalen pazar-obi~ni akcii</i>				
Blagoj \orev Veles	1	5.231.700	5.813	
Agroplod Resen	9	45.613.600	4.958	
<i>Neoficijalen pazar</i>				
<i>Sloboden pazar-obi~ni akcii</i>				
Jaka tabak Radovi {	1	162.186.000	54.062	
Vkupno blok transakcii	11	213.031.300	64.833	
Vkupno site pazar i	1.199	380.617.702		

Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 17**Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	VIII.2004	I-VIII.2004	VIII. 2004 VII. 2004		VIII.2004 VIII. 2003		I-VIII.2004 I-VIII. 2003	
	iznos		iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	351,8	2.802,9	-53,9	-13,3	82,6	30,7	452,3	19,2
Izvoz	136,6	1.015,5	-18,1	-11,7	40,5	42,1	145,5	16,7
Uvoz	215,2	1.787,4	-35,9	-14,3	42,1	24,3	306,8	20,7
Saldo	-78,6	-771,8	17,8	-18,5	-1,6	2,1	-161,3	26,4

Tabela 18

Deset najgolemi trgovski partneri na Republika Makedonija

	Obem na stokovna razmena vo milioni SAD dolari		Izvoz vo milioni SAD dolari		Uvoz vo milioni SAD dolari		Pokrienost na uvozot so izvoz	
	U~estvo		U~estvo		U~estvo			
	I-VIII 2004							
REPUBLIKA MAKEDONIJA	2802,9	100,0	1015,5	100,0	1787,4	100,0	56,8	
od toa:								
Germanija	430,3	15,4	200,7	19,8	229,7	12,9	87,4	
Srbija i Crna Gora	357,1	12,7	204,4	20,1	152,7	8,5	133,9	
Grcija	322,6	11,5	141,3	13,9	181,4	10,1	77,9	
Italija	185,8	6,6	79,7	7,9	106,1	5,9	75,1	
Rusija	176,9	6,3	12,2	1,2	164,6	9,2	7,4	
Bugarija	163,4	5,8	30,3	3,0	133,1	7,4	22,8	
Slovenija	112,9	4,0	17,7	1,7	95,2	5,3	18,6	
Turcija	96,1	3,4	37,7	3,7	58,4	3,3	64,6	
Francija	89,8	3,2	47,7	4,7	42,1	2,4	113,3	
Hrvatska	89,5	3,2	49,4	4,9	40,0	2,2	123,4	
Vkupno (10 najgolemi partneri)	2024,6	72,2	821,2	80,9	1203,4	67,3	68,2	

Tabela 19Nadvore { no-trgovska razmena na Republika Makedonija spored ekonomski
grupaciji na zemji

	Izvoz			Uvoz			Struktura	
	(mil. SAD dolari)		indeks	(mil. SAD dolari)		indeks	izvoz	uvoz
	I-VIII.2003	I-VIII.2004	I-VIII.2004 I-VIII.2003	I-VIII.2003	I-VIII.2004	I-VIII.2004 I-VIII.2003	(%)	(%)
VKUPNO	870,0	1015,5	116,7	1480,6	1787,3	120,7	100,0	100,0
Razvieni zemji	580,6	674,4	116,2	925,8	1057,9	114,3	66,4	59,2
EU	499,1	586,1	117,4	786,4	901,3	114,6	57,7	50,4
EFTA	15,8	4,1	25,7	17,7	31,9	180,5	0,4	1,8
Drugi razvieni zemji	65,7	84,2	128,3	121,7	124,7	102,5	8,3	7,0
Zemji na Centralna i Isto~na Evropa	37,5	58,1	155,2	277,4	396,1	142,8	5,7	22,2
Nerazvieni zemji	0,7	1,6	247,6	2,0	0,8	38,9	0,2	0,0
Zemji vo razvoj	21,6	9,4	43,6	87,9	131,1	149,2	0,9	7,3
Republiki od porane { na SFRJ	229,6	271,8	118,4	187,5	201,4	107,4	26,8	11,3
Ostanati zemji	0,2	0,1	82,4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0

Tabela 20

Nadvore { en dolg na Republika Makedonija
(vo milioni SAD dolari)

	Sostojba na dolg		Koristeni krediti		Plateni obvrski	
	31.07.2004	31.08.2004	31.07.2004	31.08.2004	31.07.2004	31.08.2004
Oficijalni kreditori	1.182,58	1.206,16	15,34	31,03	18,81	9,64
od toa:						
Multi lateral a	947,39	973,08	15,34	29,97	4,45	6,10
IMF	55,16	64,32	-	11,65	-	2,67
IBRD	195,25	203,77	5,21	10,21	2,13	2,40
IFC	15,22	15,32	-	-	0,00	-
IDA	362,08	362,11	0,46	0,13	0,70	0,45
EIB	126,74	131,67	8,50	4,90	-	-
EUROFIMA	7,38	7,39	-	-	-	-
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16,75	16,76	-	-	-	0,01
EBRD	50,45	53,15	0,99	2,64	1,14	0,10
EU	108,35	108,42	-	-	0,28	0,18
IFAD	8,94	9,37	0,17	0,44	-	-
Evropska agencija za rekonstrukcija	1,08	0,81	-	-	0,21	0,27
Bilateral a	235,18	233,08	-	1,06	14,36	3,54
Pariski Klub (reprogram 1995)	144,05	144,09	-	-	13,54	-
Nereprogramiran dolg	8,56	8,56	-	-	-	-
Pariski Klub (reprogram 2000)	13,19	13,20	-	-	-	-
Novosklueni krediti	69,39	67,22	-	1,06	0,82	3,54
Privatni kreditori	589,34	590,94	28,91	3,23	14,12	2,31
od toa:						
Londonski klub	232,84	232,84	-	-	7,67	-
Ostanati privatni kreditori	356,50	358,10	28,91	3,23	6,45	2,27
Banki i finansiski institucii	220,24	221,06	21,69	2,20	5,40	1,69
Pretprijatija	136,25	137,03	7,22	1,04	1,06	0,62
VKUPNO	1.771,91	1.797,10	44,25	34,26	32,93	11,95

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 21

Bilans na sostojba na NBRM na 31.08.2004 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
<i>Devizni sredstva</i>	46.272	<i>Primarni pari</i>	16.661
<i>Pobaruwawa od javnio t sektor</i>	3.492	<i>Instrumenti na NBRM</i>	4.983
<i>Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii</i>	72	<i>Ograni~eni depoziti</i>	217
<i>Ostana ta aktiva</i>	3.556	<i>Devizni obvrski</i>	3.376
		<i>Depoziti na javen sektor</i>	13.530
		<i>Kapitalni smetki</i>	8.426
		<i>Ostana ta pasiva</i>	6.199
Vkupno	53.392	Vkupno	53.392

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

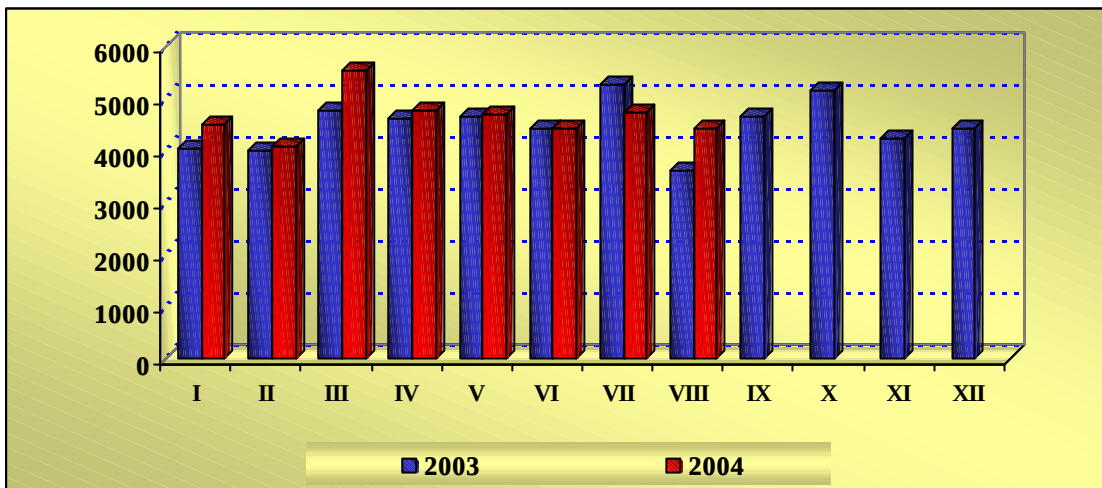

Prilog br.2

Ekonomski dvi`ewa vo Republ ika Makedonija

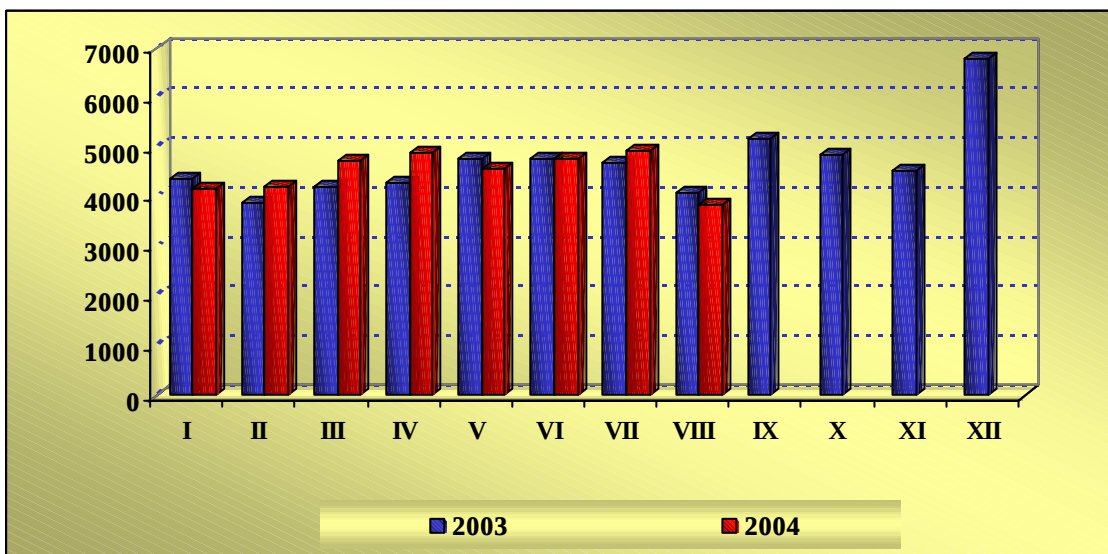
Graf ikon 1

Vkupni prihodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

Graf ikon 2

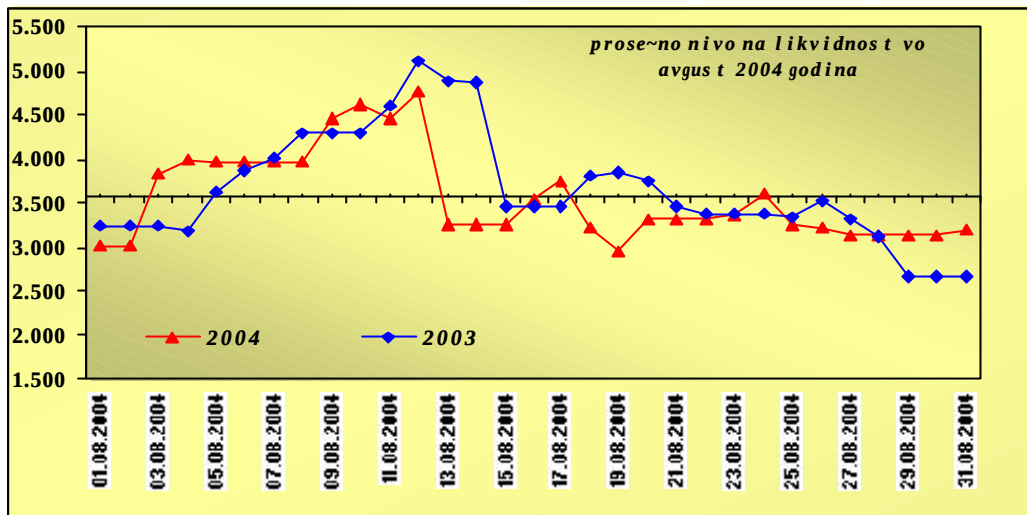
Vkupni rashodi na centralniot buxet
(vo milioni denari)

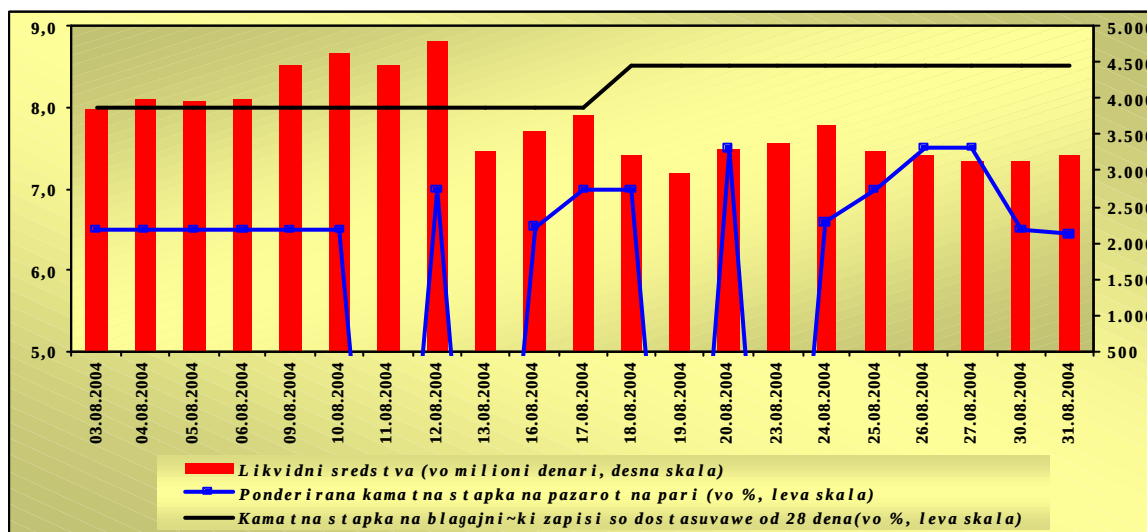
Monetarni dvi`ewa vo Republ ika Makedonija

Gra f ikon 3

Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite
(vo milioni denari)

Gra f ikon 4

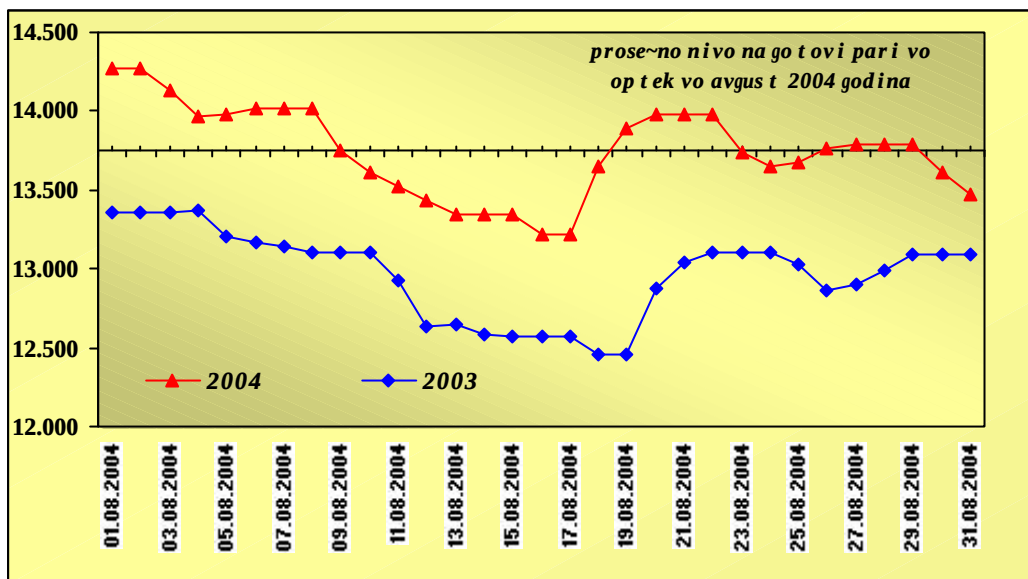
Dvi`ewe na kamatni te stapki na pazarot na pari, aukci i te na blagajni~ki zapisi i likvidni te sredstva na banki te*

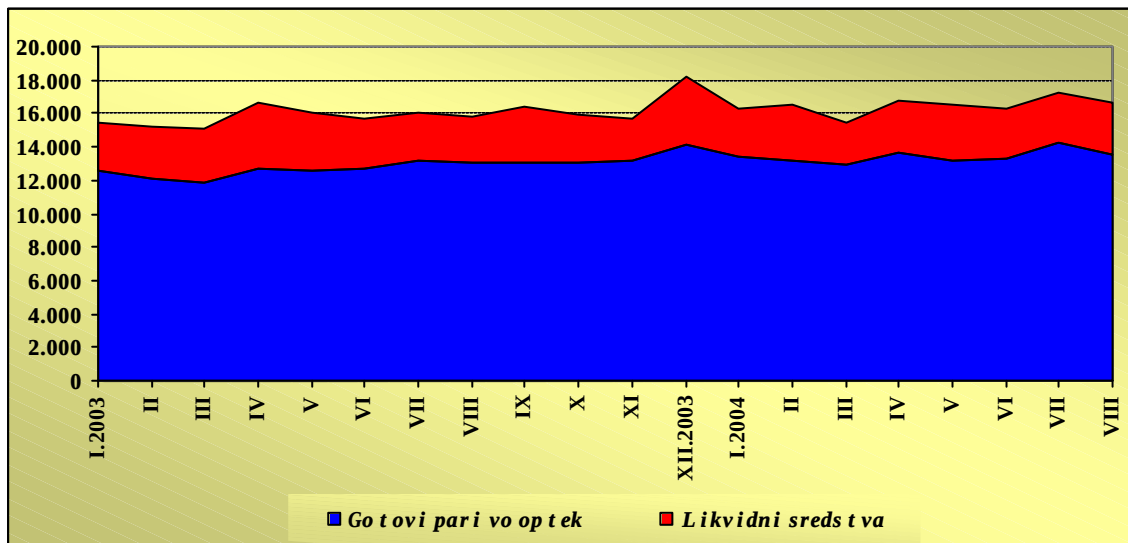
* Vo opredeleni denovi na institucionaliziraniot pazar na pari ne se registrirani transakcii.

Grafikon 5

Dnevna dinamika na gotovite pari v optek
(vo milijoni denari)

Grafikon 6

Primarni pari
(vo milijoni denari, kraj na period)

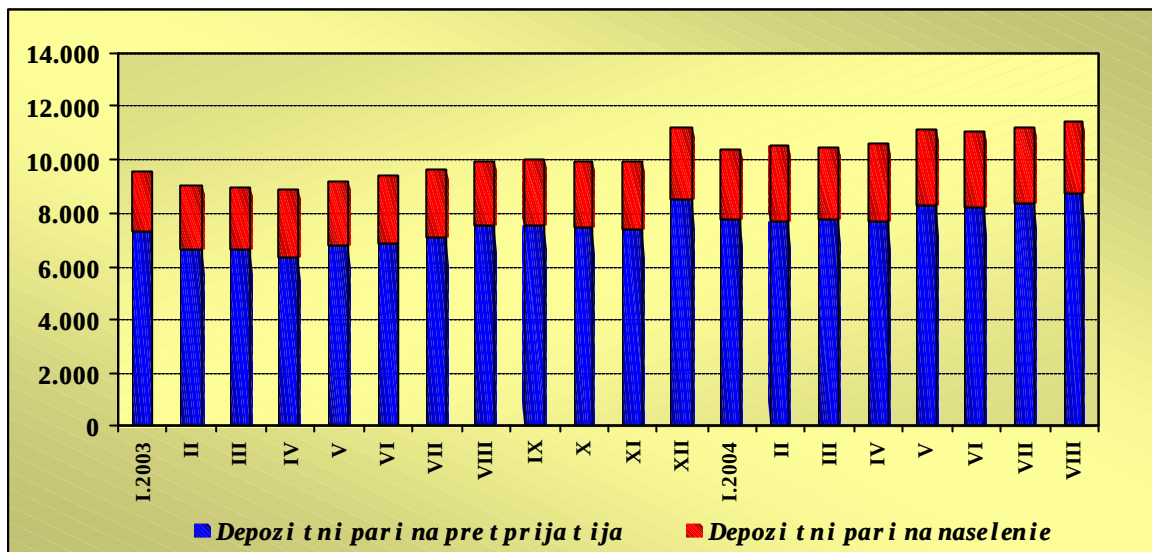

* Likvidni te sredstva na banki te ja op fa}aat smetkata na banki te kaj NBRM i gotovinata vo blagajna na banki te.

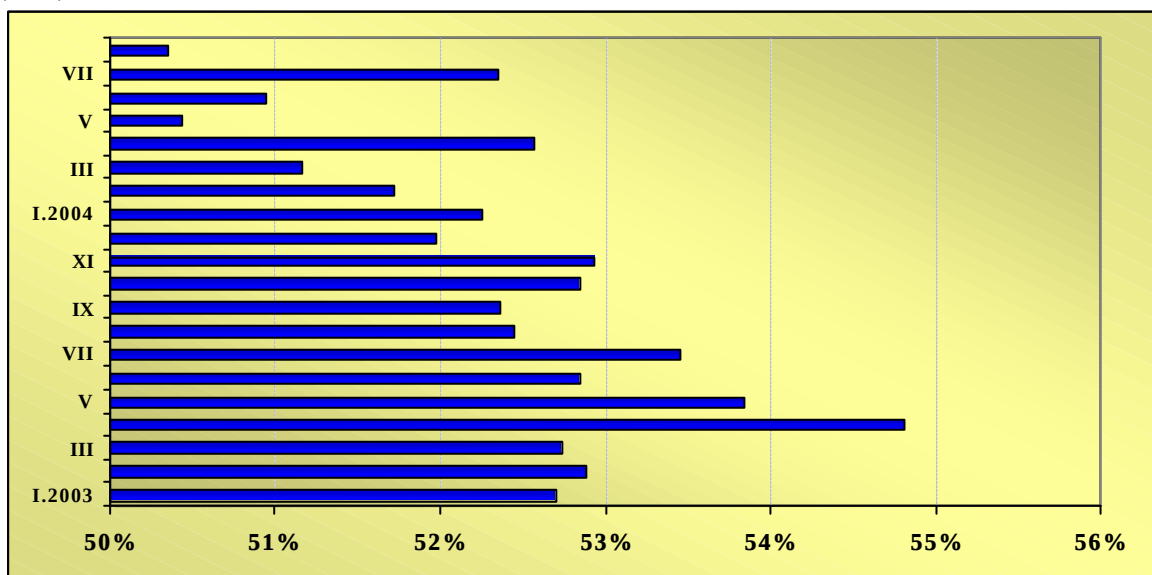
Grafikon 7

Depozitni pari na pretprijatijata i naselenieto
(vo milioni denari)

Grafikon 8

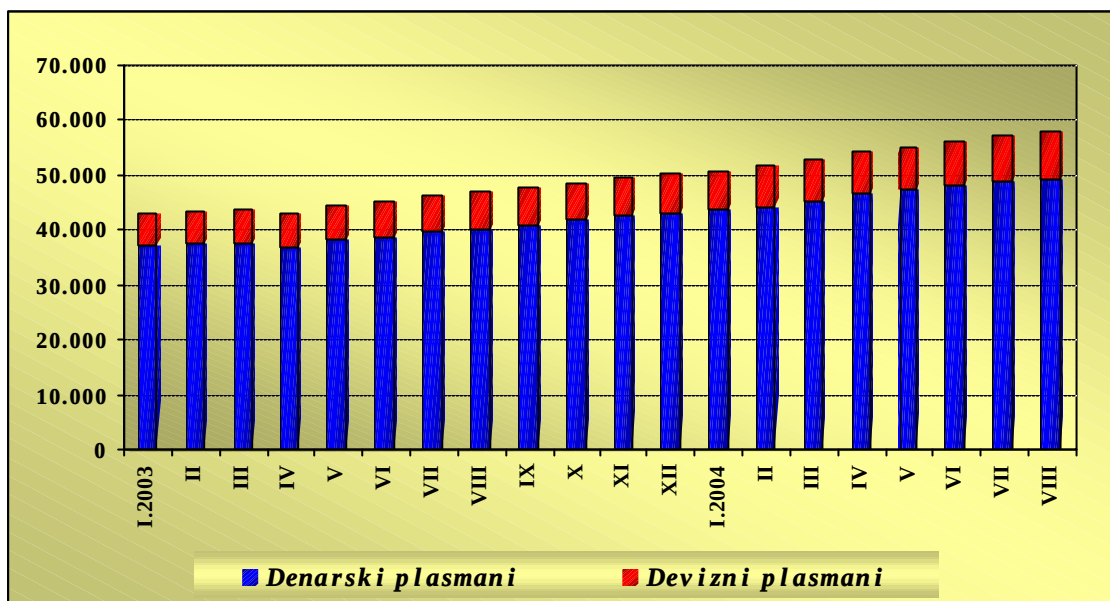
Učestvo na gotovite pari vo optek vo pari~nata masa M1
(vo %)

Grafikon 9

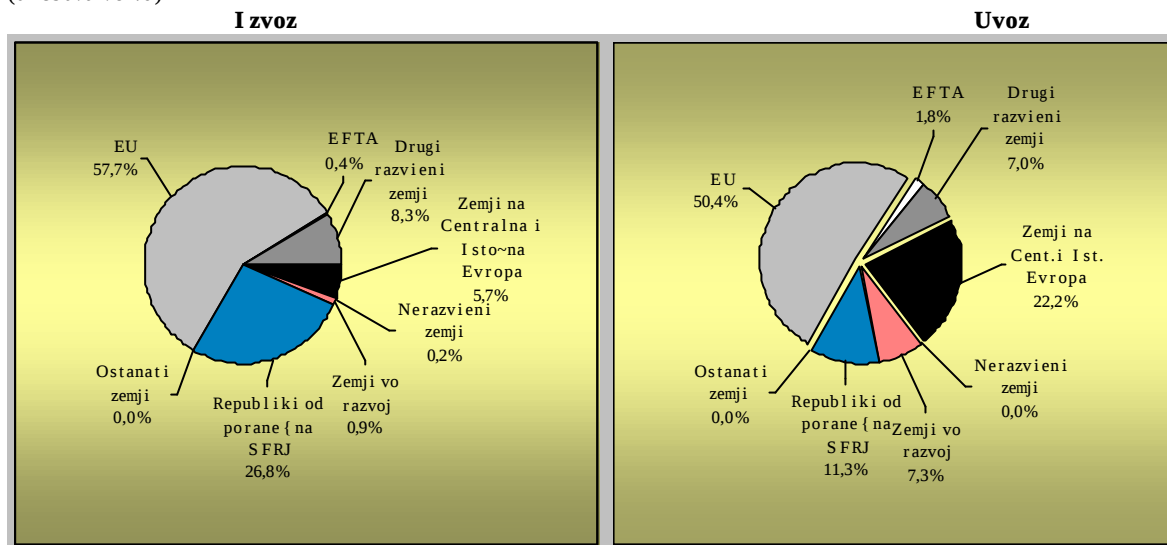
Plasmani na bankite
(vo milioni denari)

Nadvore { no-trgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija

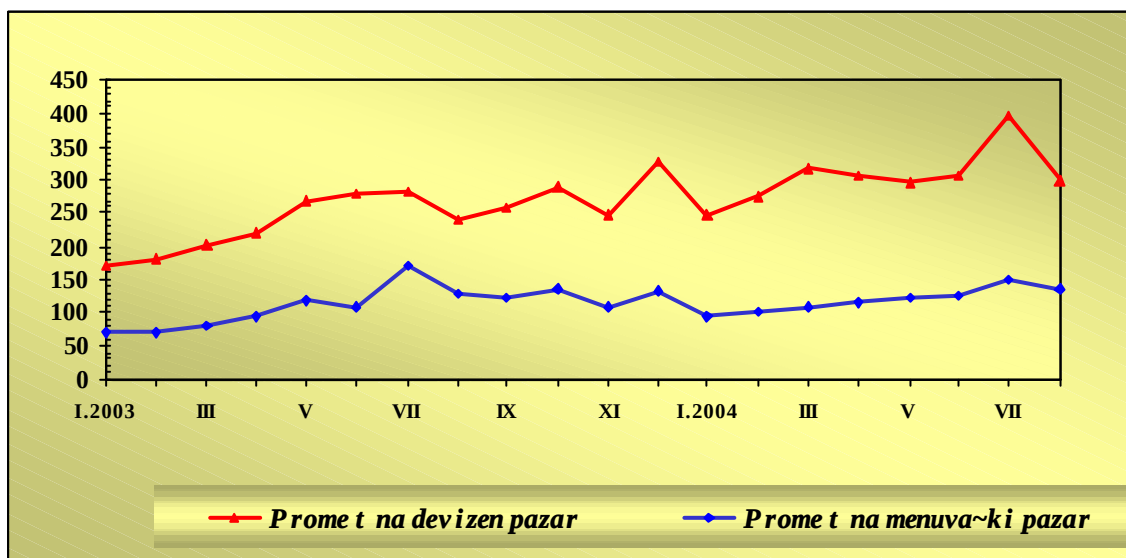
Grafikon 10

Nadvore { no- trgovska razmena na Republika Makedonija spored ekonomski grupacii na zemji (I-VIII.2004 godina)
(u`estva vo %)

Grafikon 11

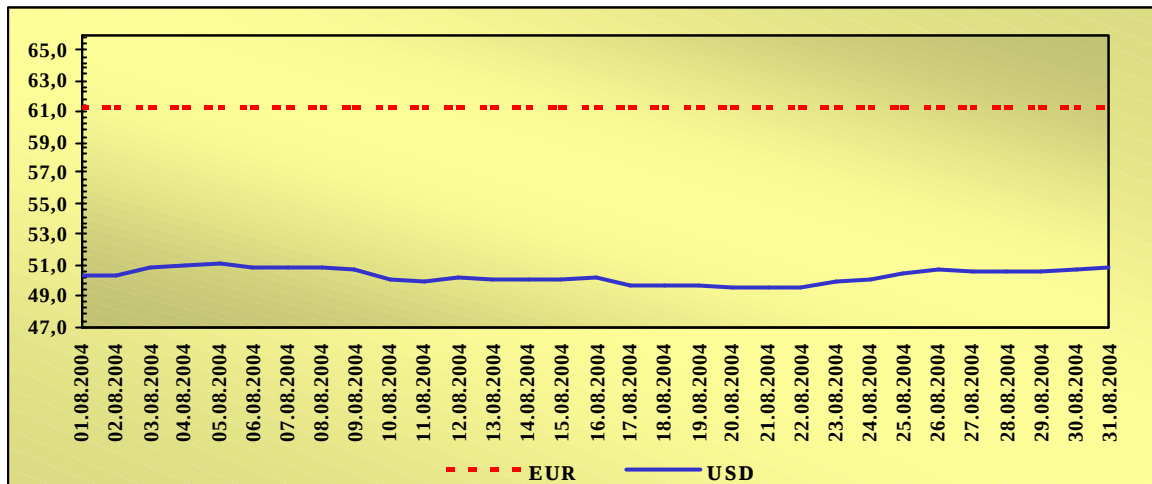
Dvi`ewe na vkupniot promet na devizniot i menuva`kiot pazar
(vo milioni SAD dolari)

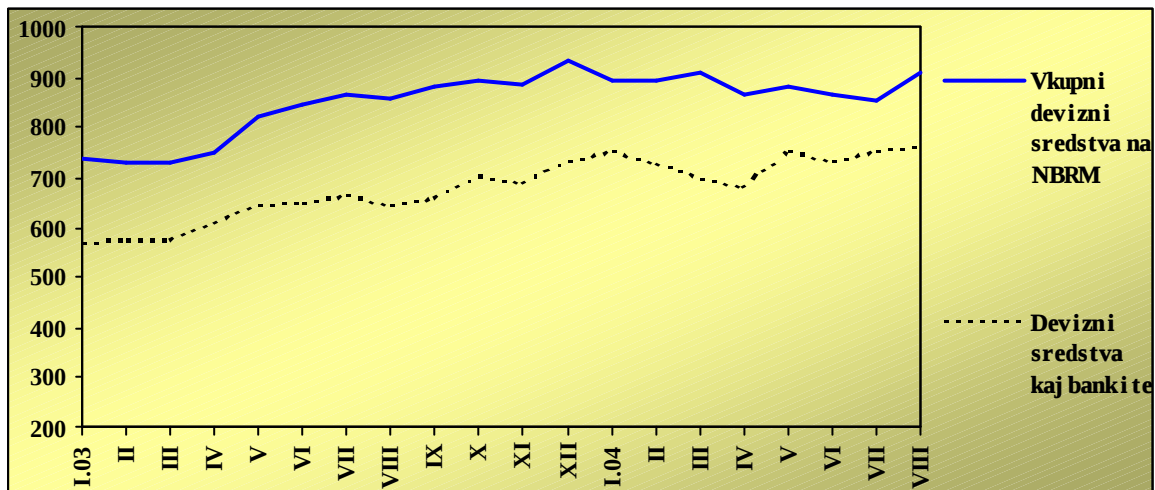
Grafikon 12

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanskiot dolar na devizniot pazar
(denari za edinica stranska valuta)

Grafikon 13

Devizni sredstva na NBRM i devizni sredstva kaj bankite
(vo milioni SAD dolari)

Grafikon 14

Koristeni krediti i otplateni obvrski
(vo milioni SAD dolari)

